Hvad "rager" softwarepatenter mig?

PROSA
Ole Tange
2014-04-27

Ole Tange

- Partner i lille dansk IT-virksomhed
- Fortaler for EU
- Modstander af EU-Patentdomstolen
- Har fulgt debatten om EU og softwarepatenter siden 1999

Oversigt

- Forskellen patent, ophavsret og designbeskyttelse
- Patent-eksempler
- Definition af softwarepatenter
- Eksempler på softwarepatenter
- Hvem tjener på softwarepatenter og hvem betaler
- Innovation uden softwarepatenter
- Patentloven
- Folkeafstemning
- EU-patentet
- EU-patentdomstolen
- De vigtigste argumenter

Forskellen patent, ophavsret, designbeskyttelse

- Patent
  - Statstildelt monopol (i 20 år) til erhvervsmæssig udnyttelse
  - Løsnings-ide
- Ophavsret (copyright)
  - Statstildelt monopol til de fleste udnyttelser
  - Værket selv
- Designbeskyttelse
- F.eks tasker og stole

Patent-eksempler

- Patentprop
- Papirclips
- Filmrulle

Definition af softwarepatenter

- Jeg bruger:
  - *“Et softwarepatent er et patent, der kan krænkes ved at installere software på et apparat.”*
- Nogle kalder det Computer Implemented Inventions
- Hos European Patent Office (EPO) er der i praksis ingen forskel

Eksempler på softwarepatenter

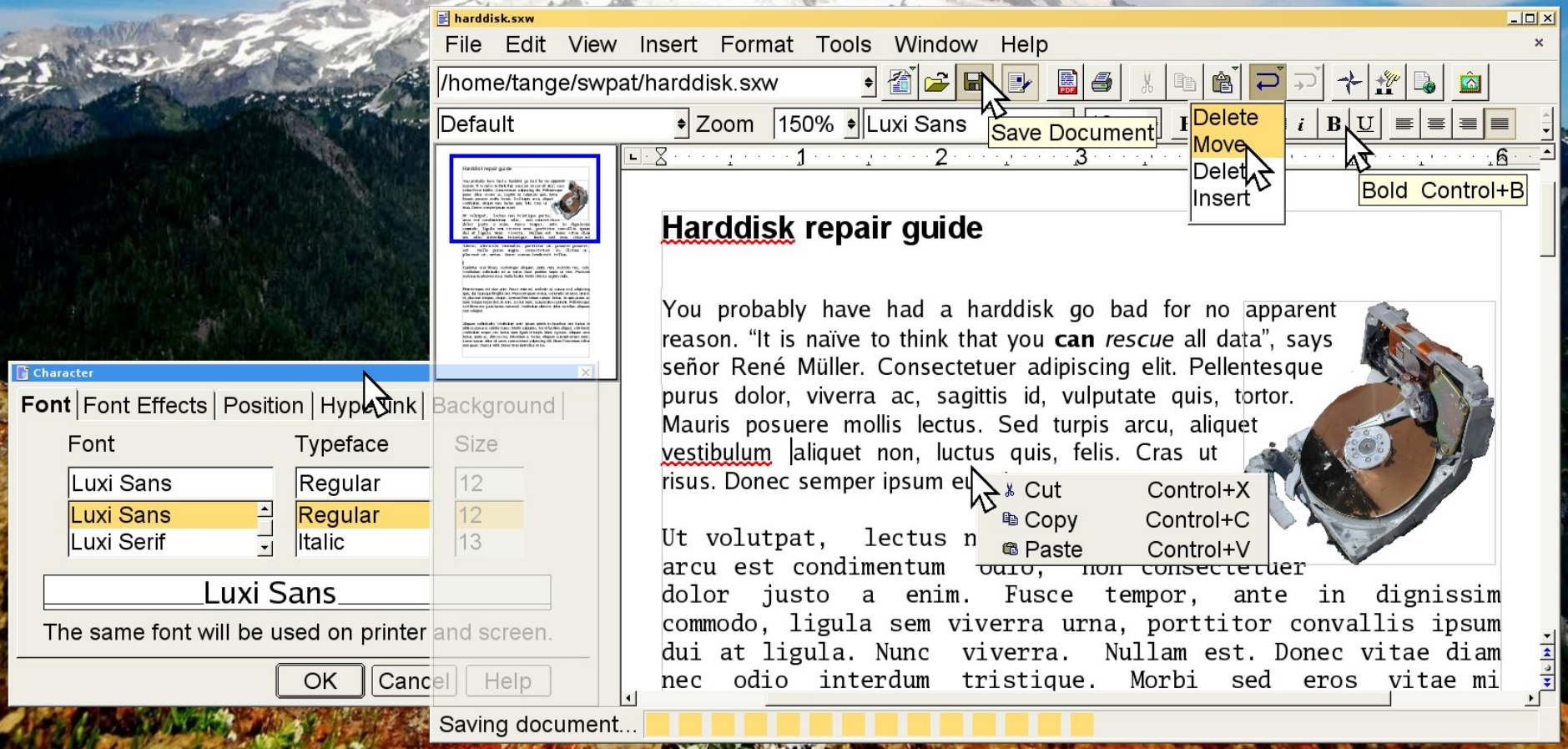

Eksempler på softwarepatenter:

Stavekontrol af sammensatte ord

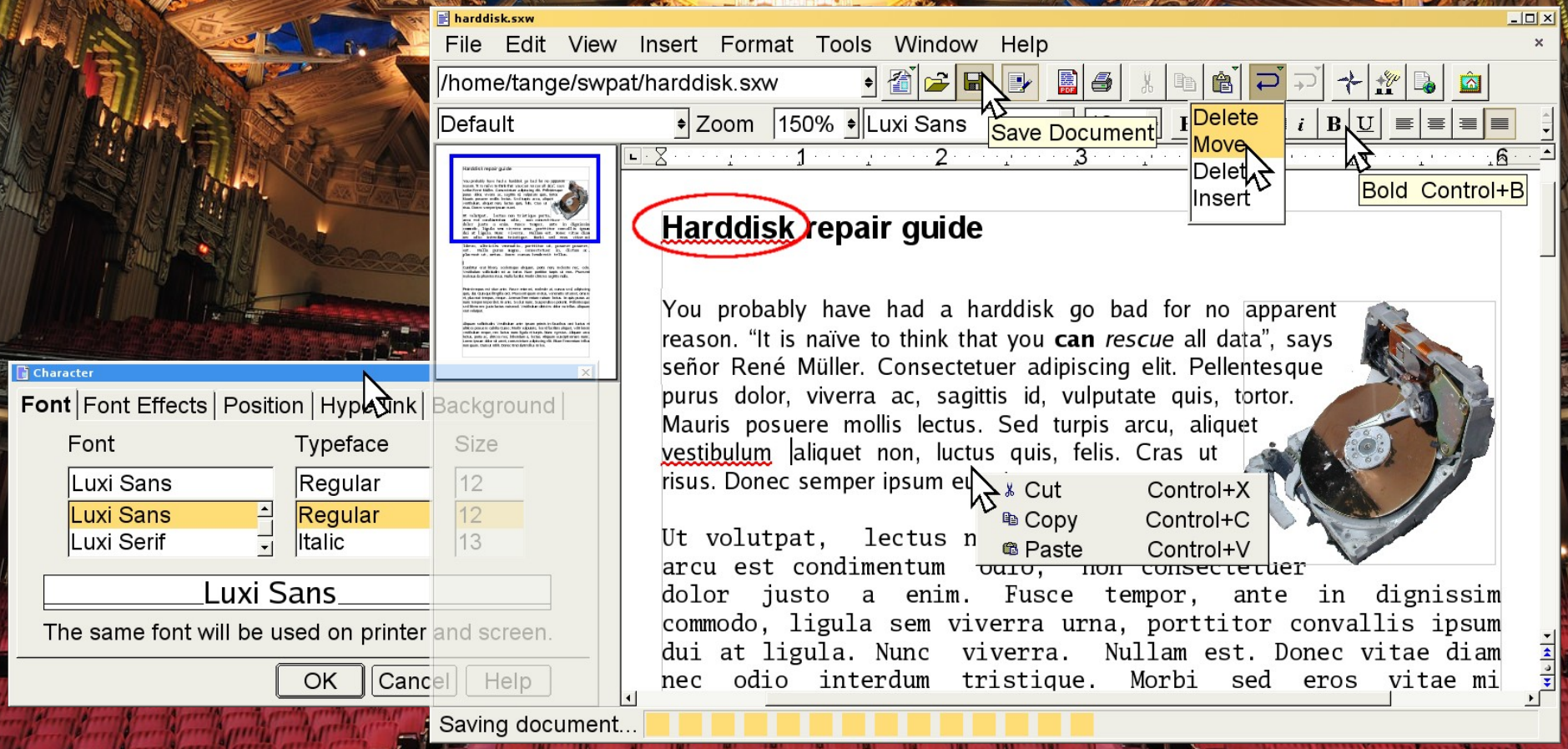

Eksempler på softwarepatenter:

Fontudglatning

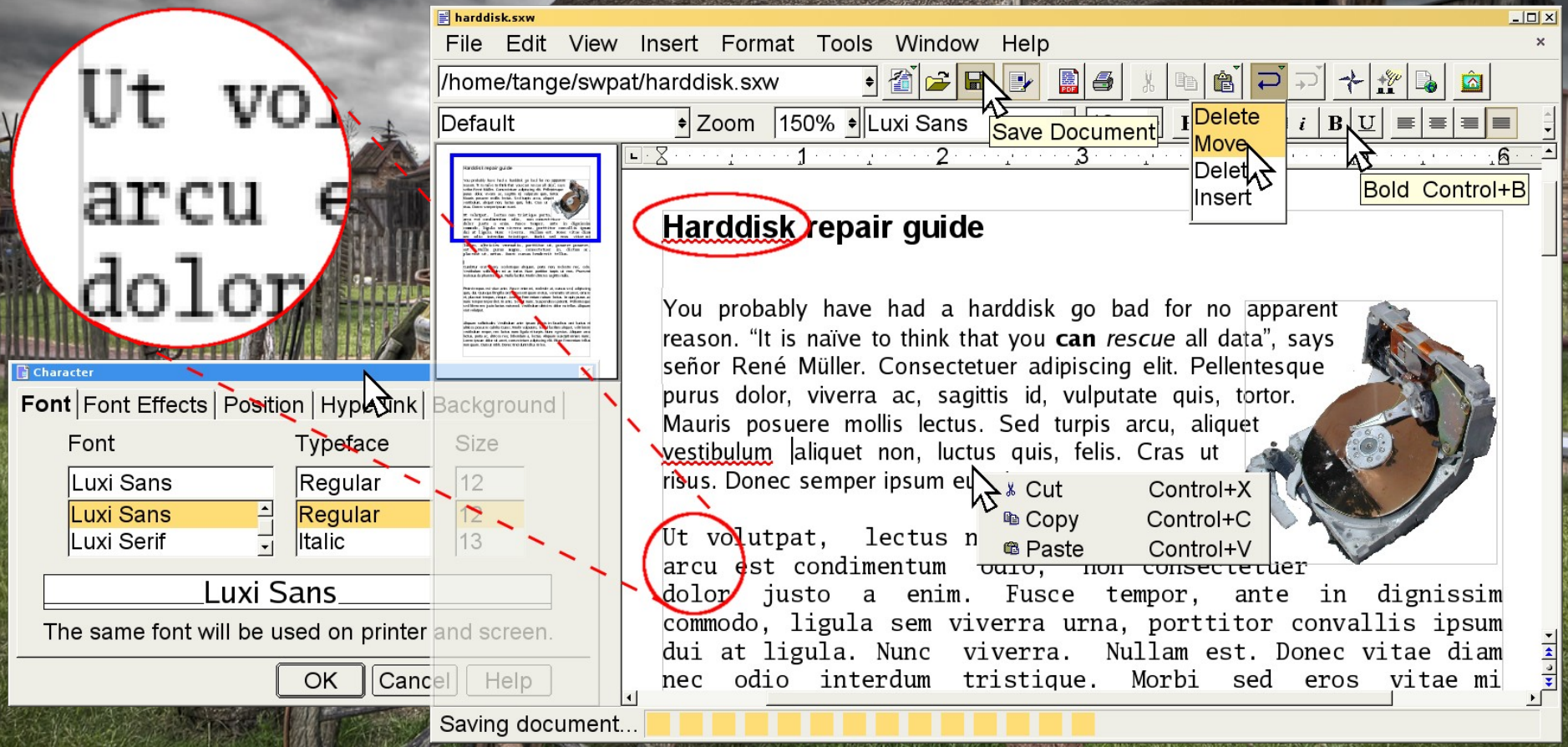

Eksempler på softwarepatenter:

Forudvalgt OK knap

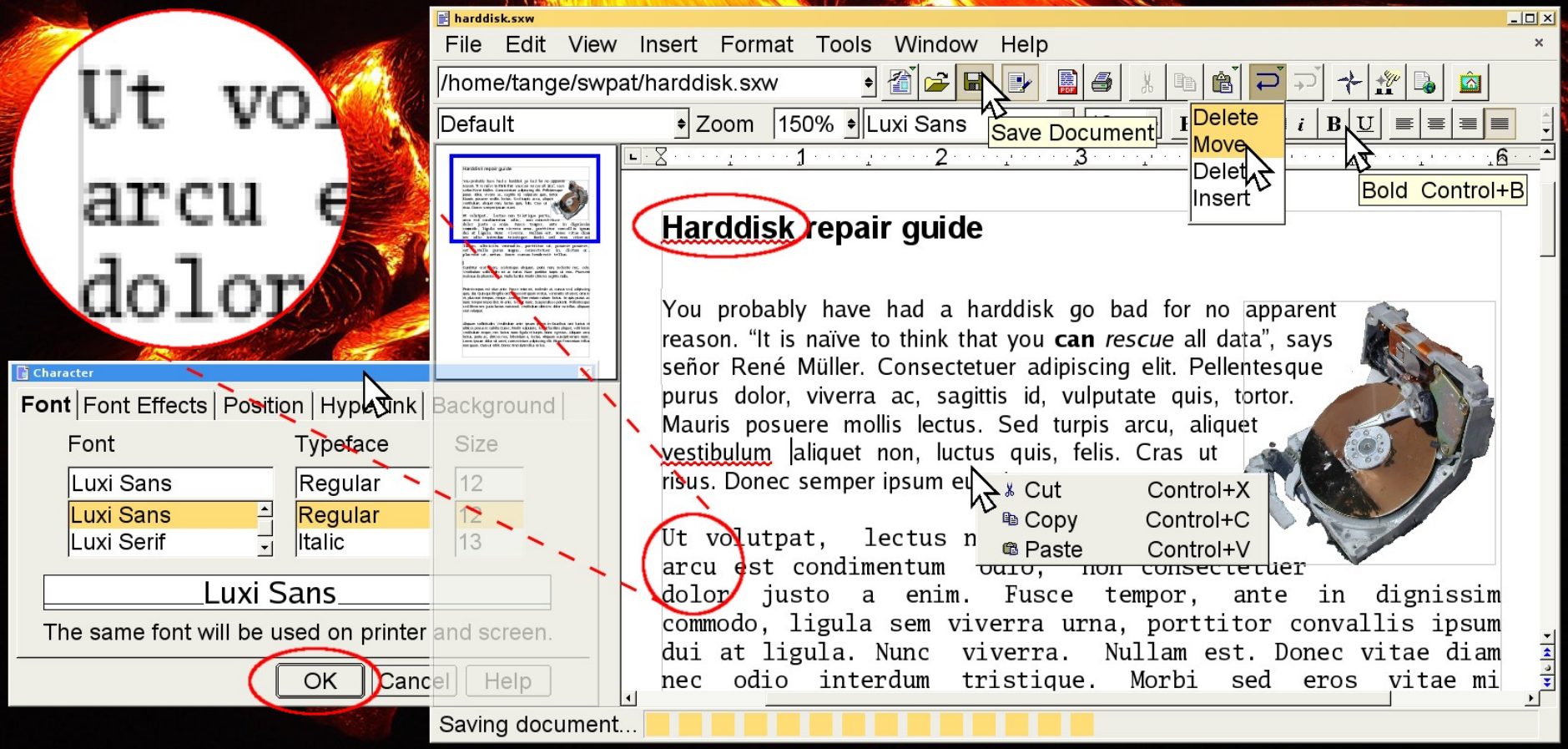

Eksempler på softwarepatenter:

Gentegn skjult vinduedel

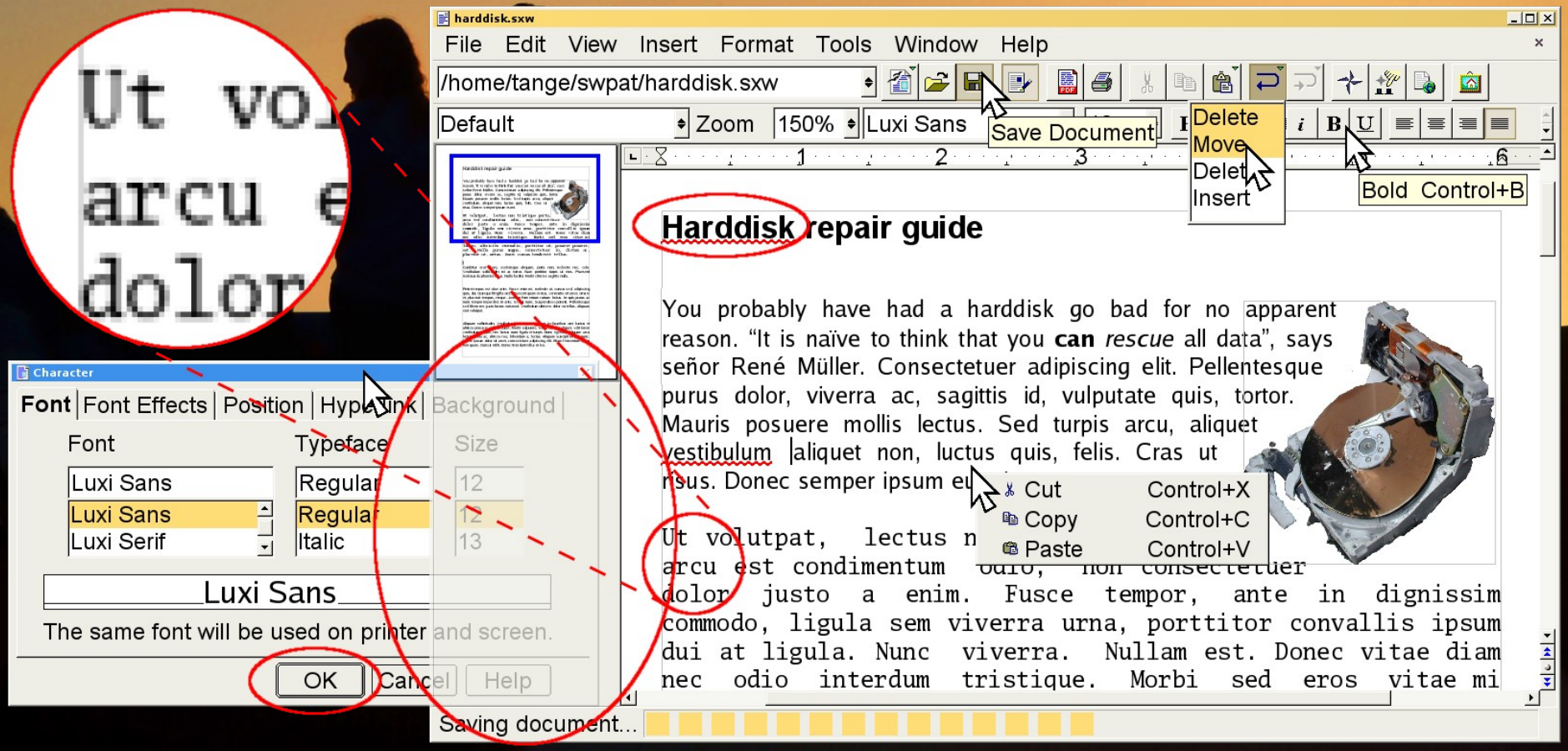

Eksempler på softwarepatenter:

Flytbare faneblade

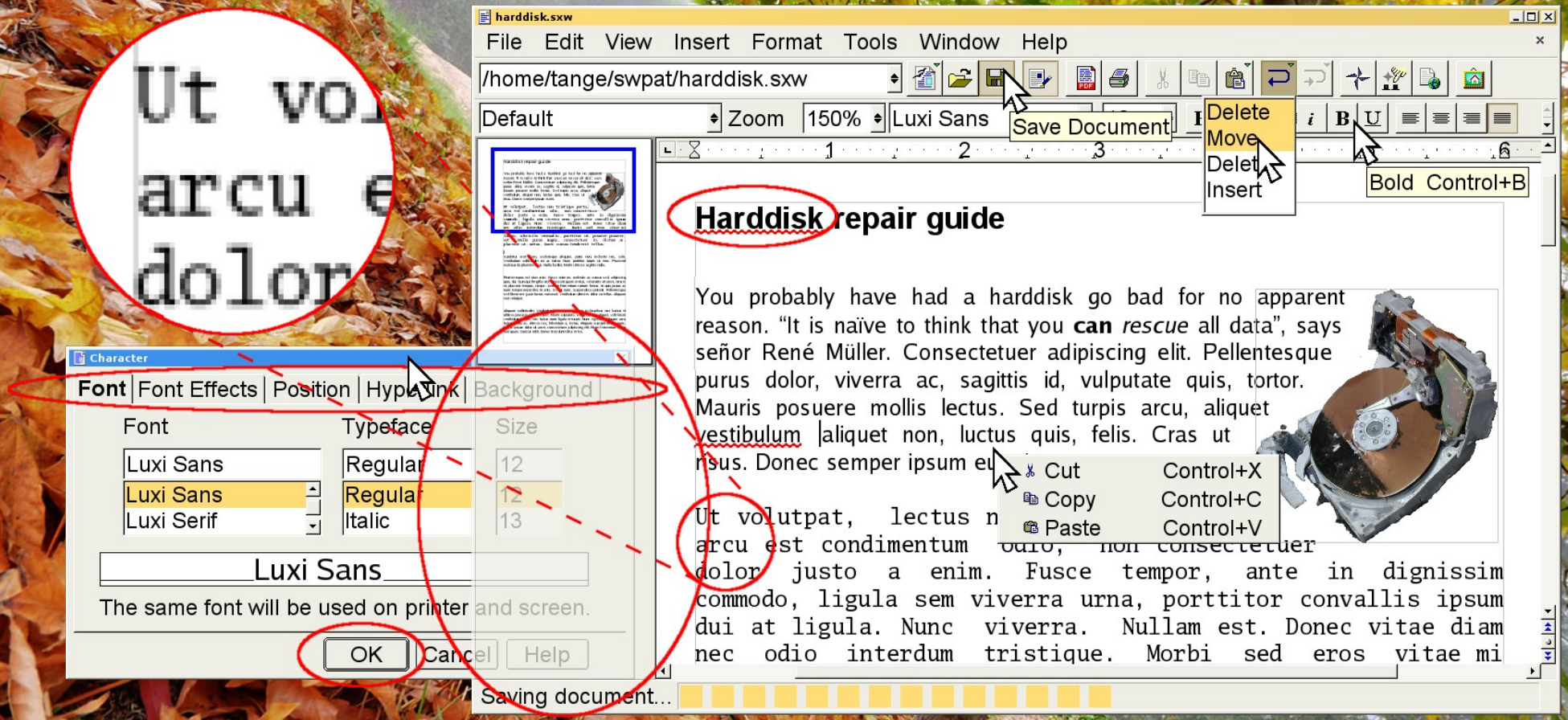

Eksempler på softwarepatenter:

Vis miniature

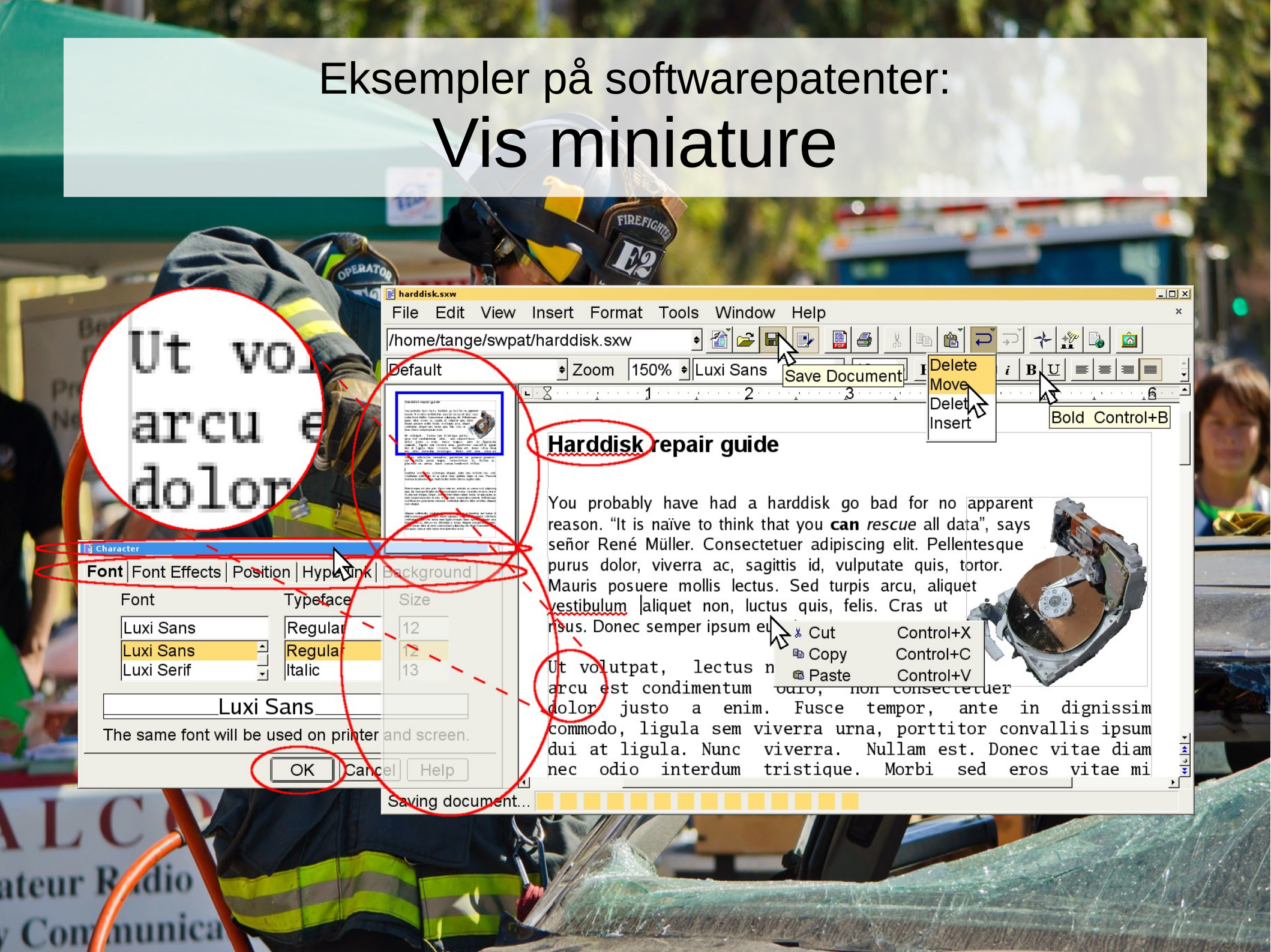

Eksempler på softwarepatenter:

Zoom

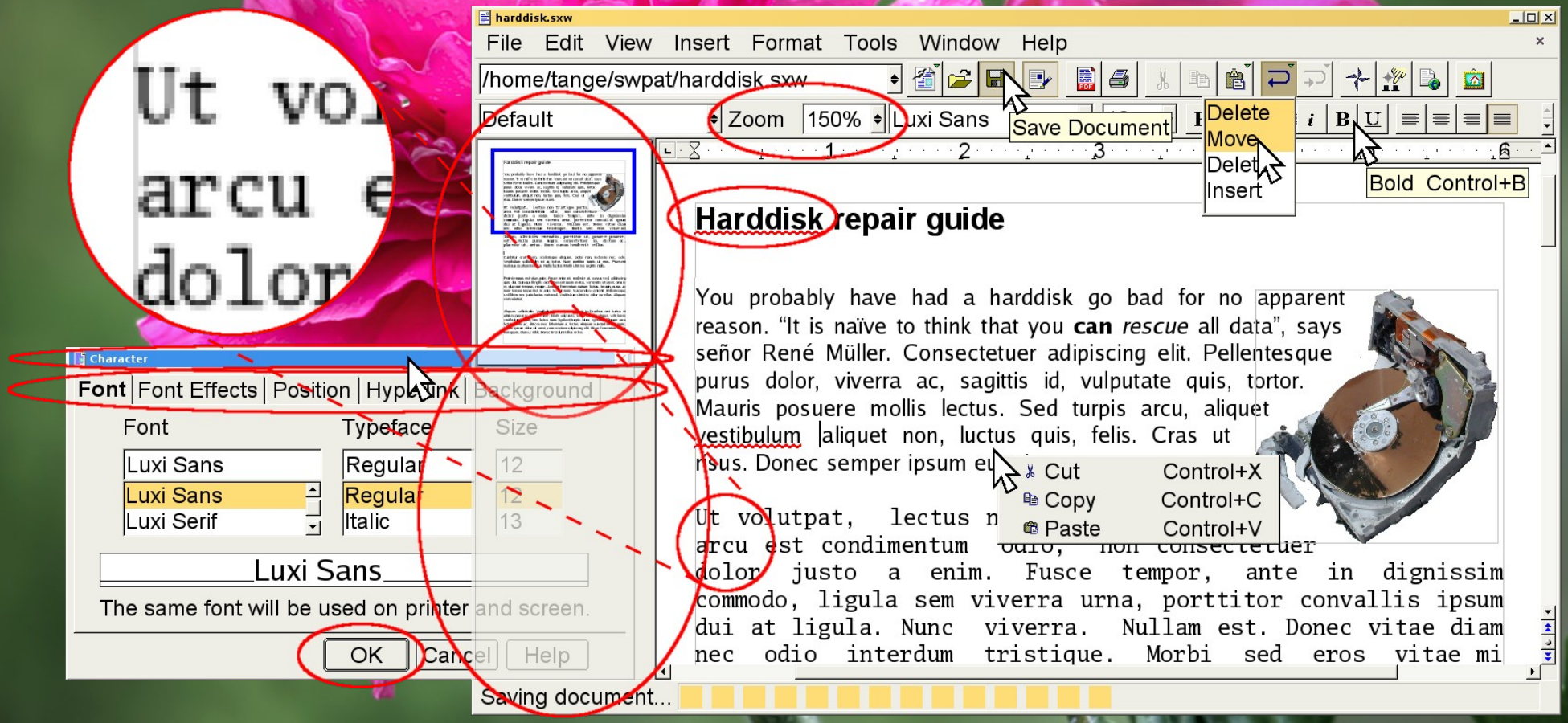

Eksempler på softwarepatenter:

Værktøjstip

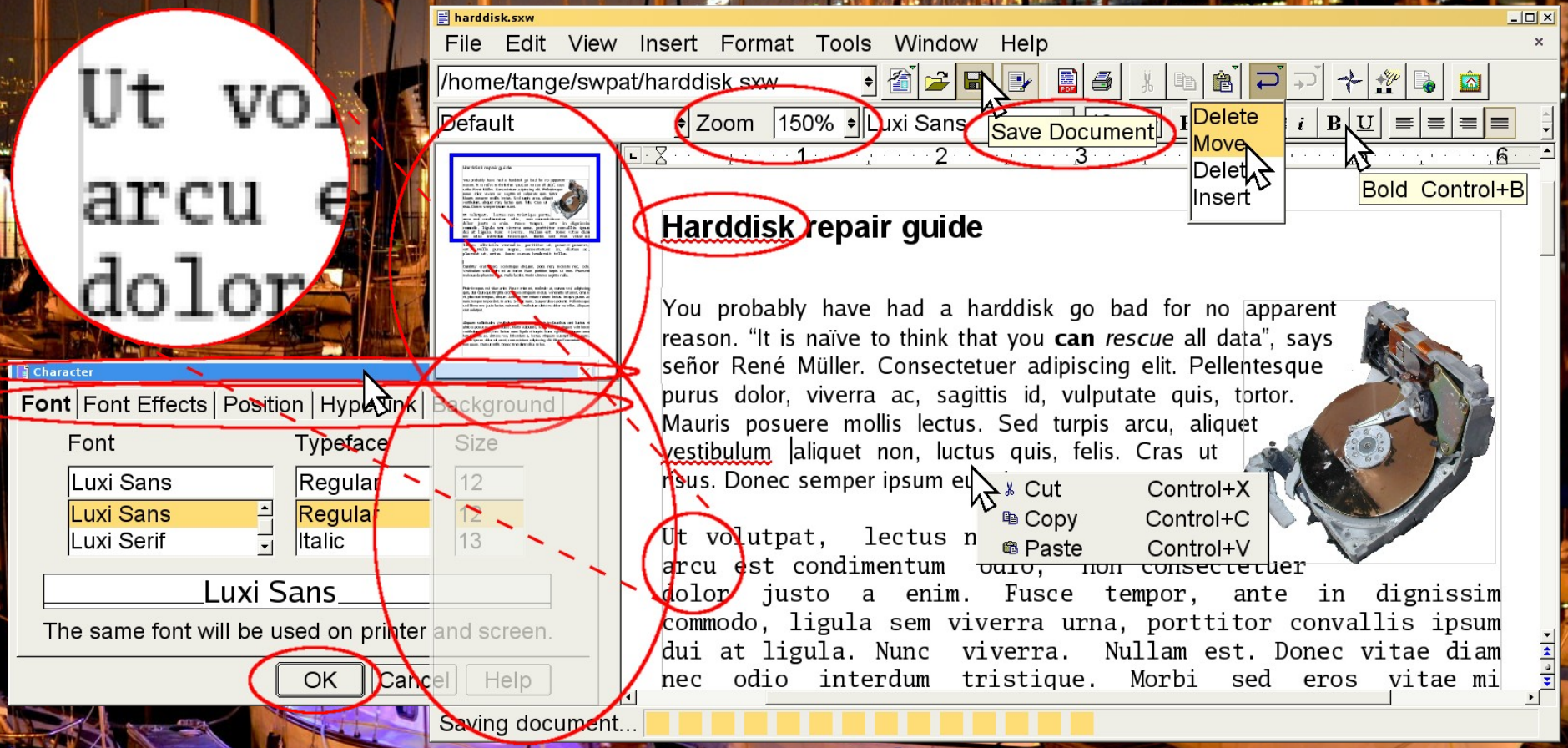

Eksempler på softwarepatenter:

Fortryd flere gange

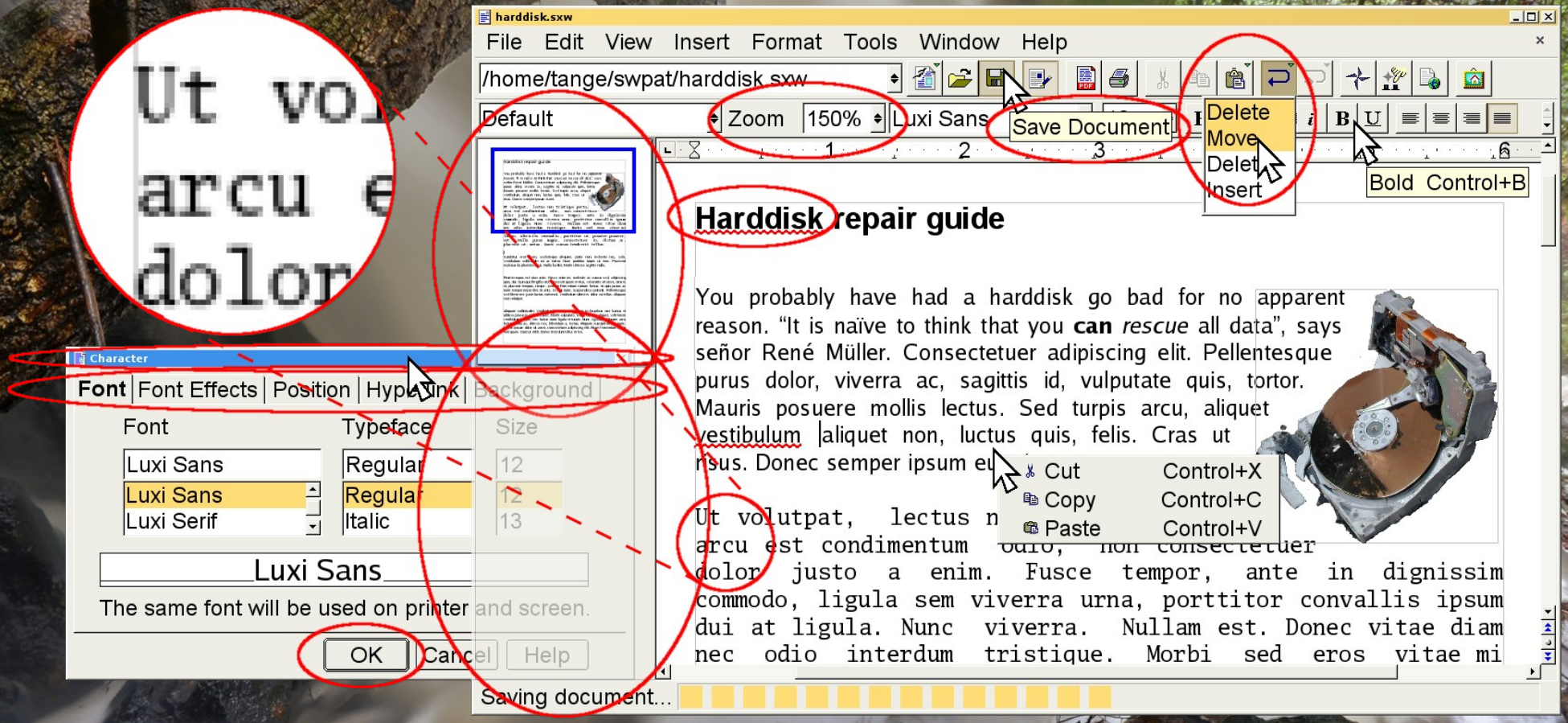

Eksempler på softwarepatenter:

Pop-up menu

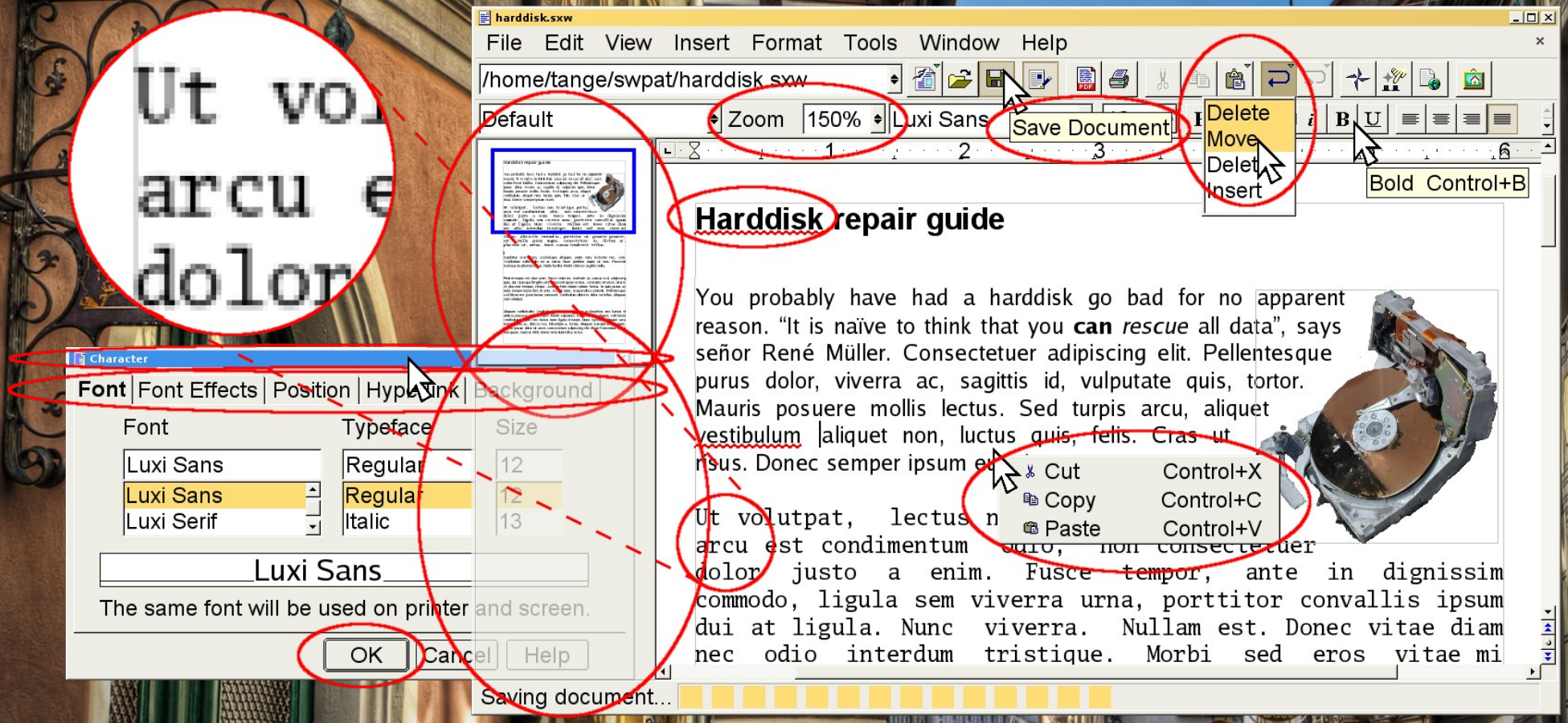

Eksempler på softwarepatenter:

Formatering med tastetryk

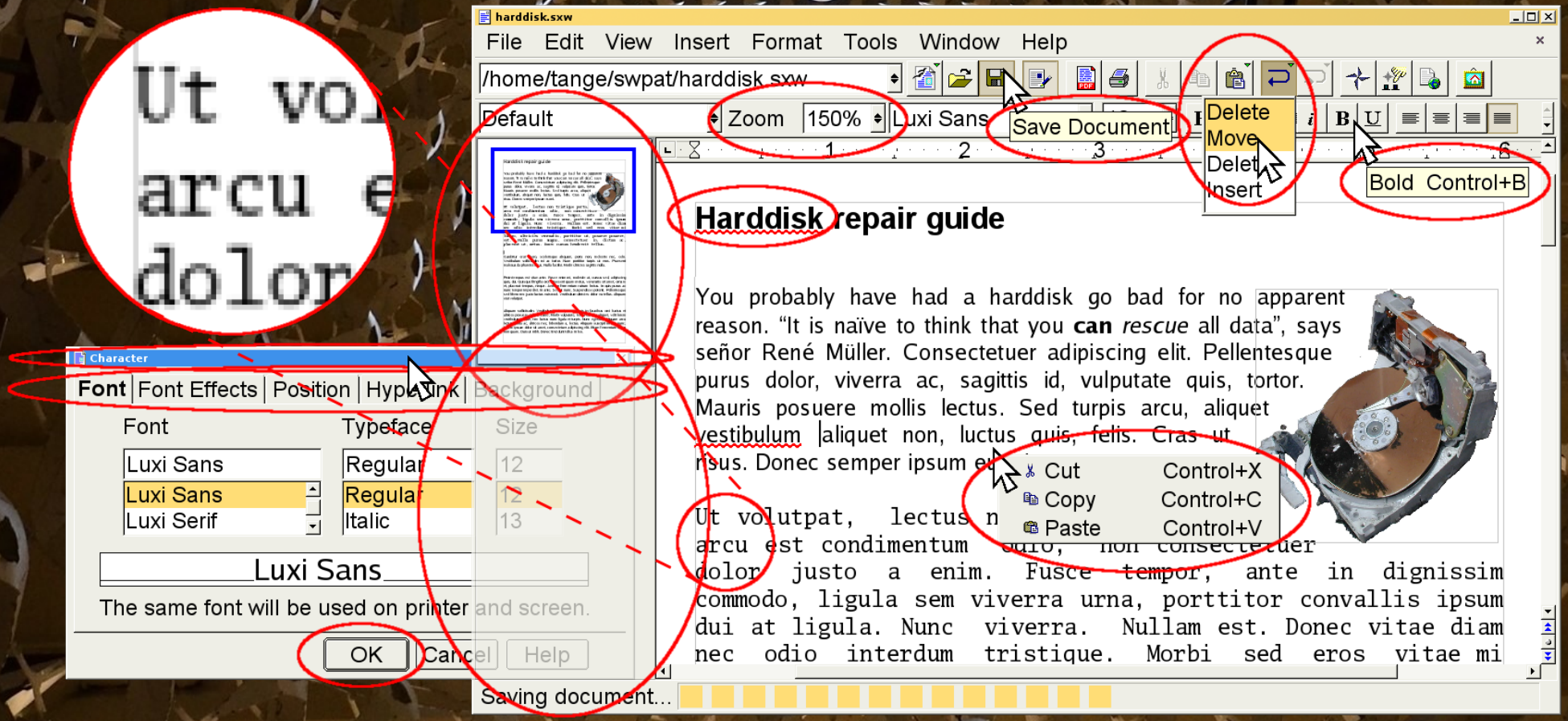

Eksempler på softwarepatenter:

Formateringskoder i teksten

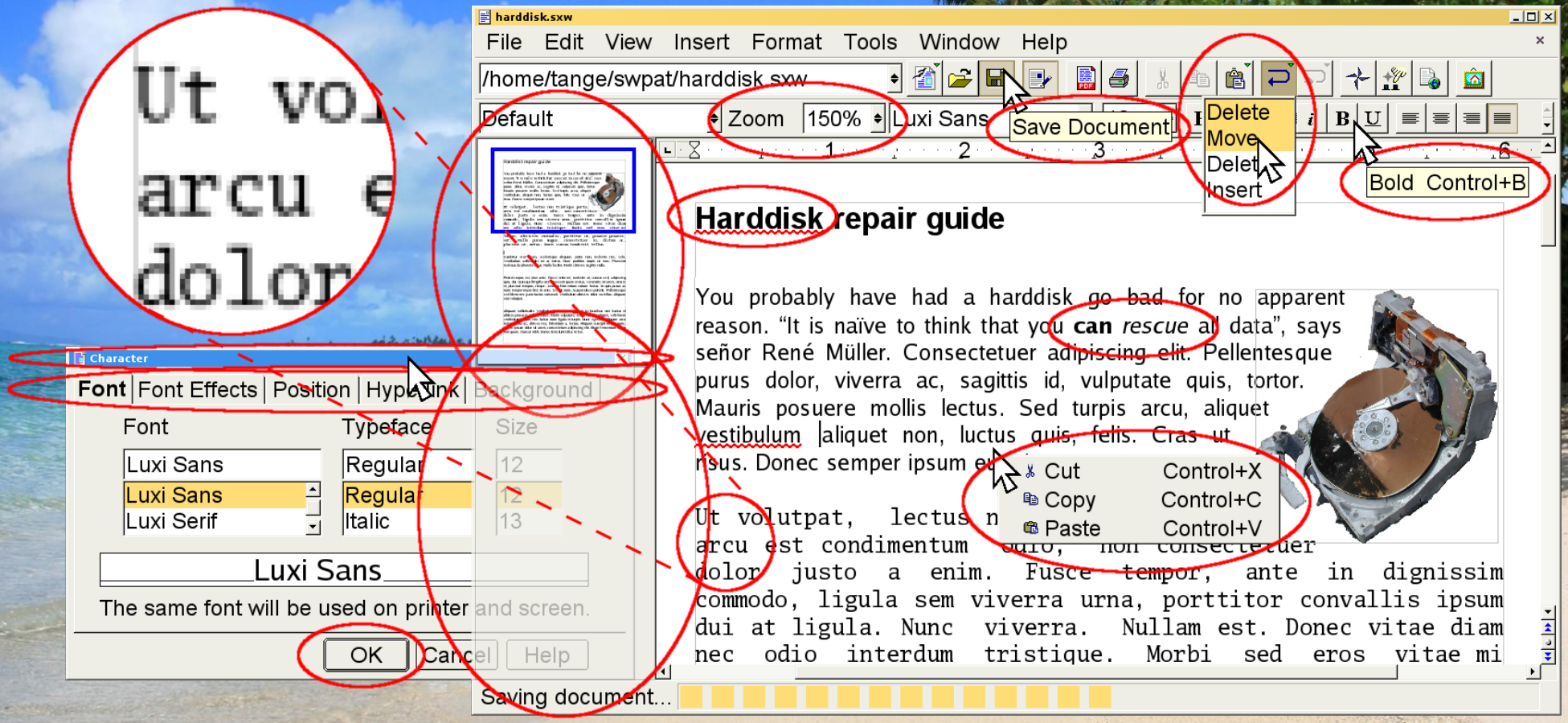

Eksempler på softwarepatenter:

Døde taster (ï é ü)

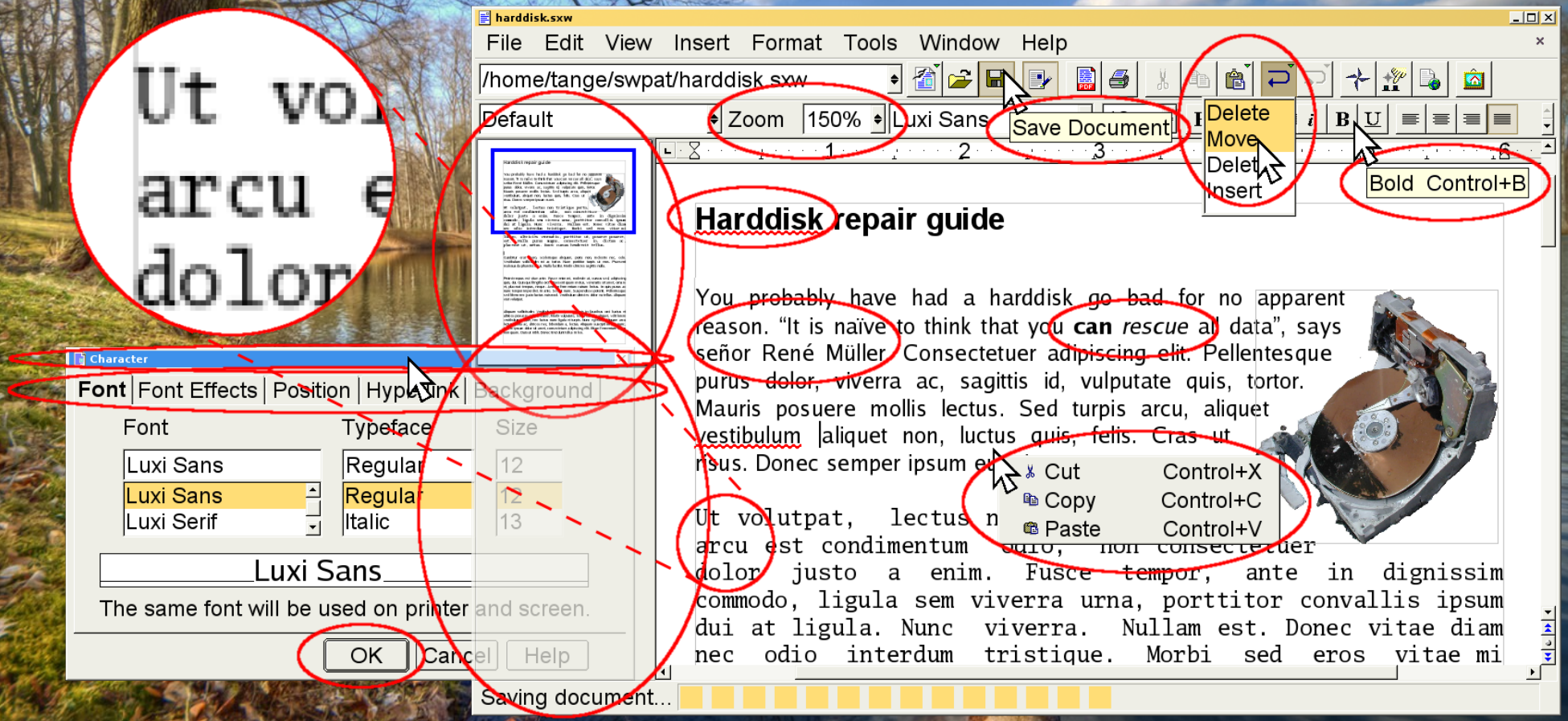

Eksempler på softwarepatenter:

Procentbar

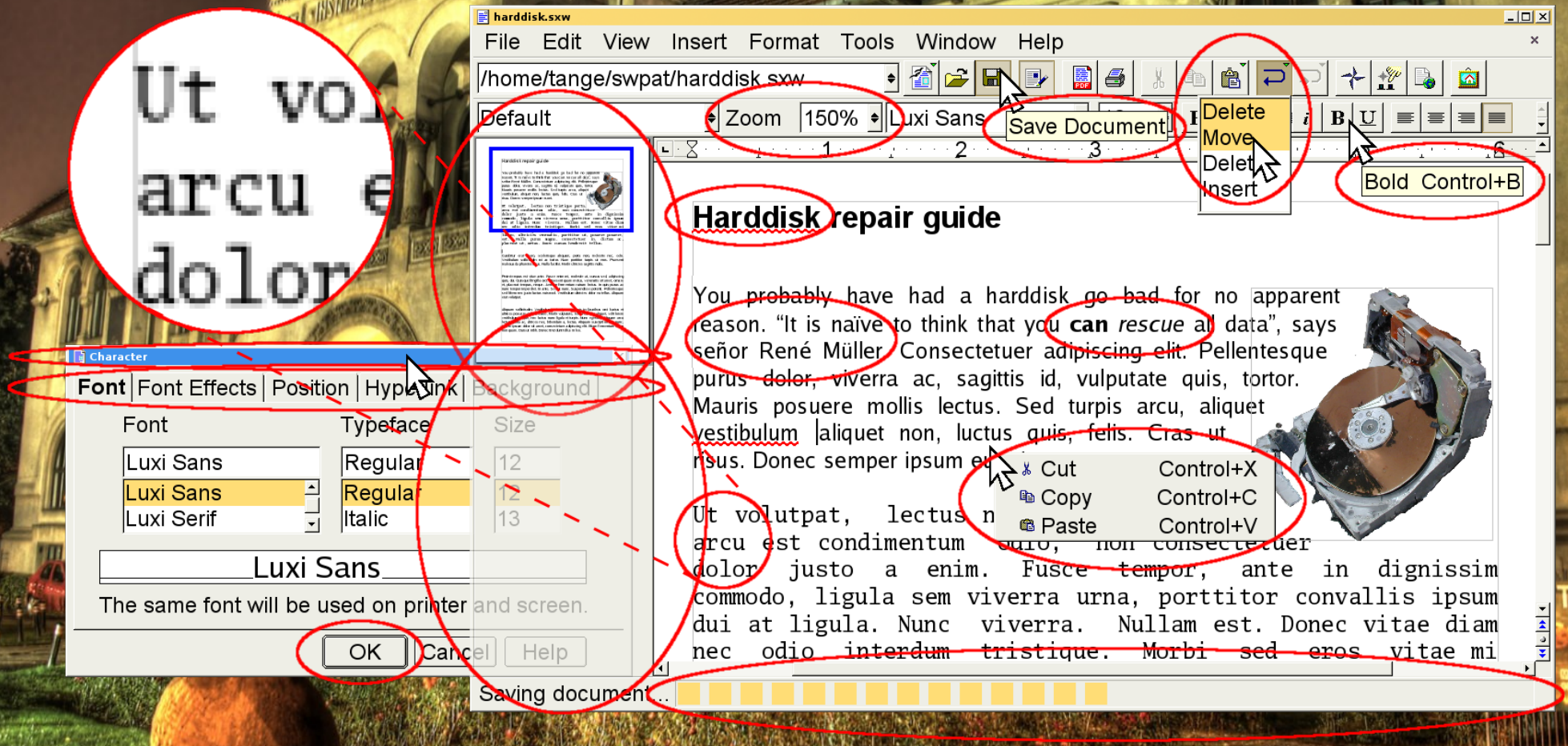

Eksempler på softwarepatenter:

Lige højre margin med spaces

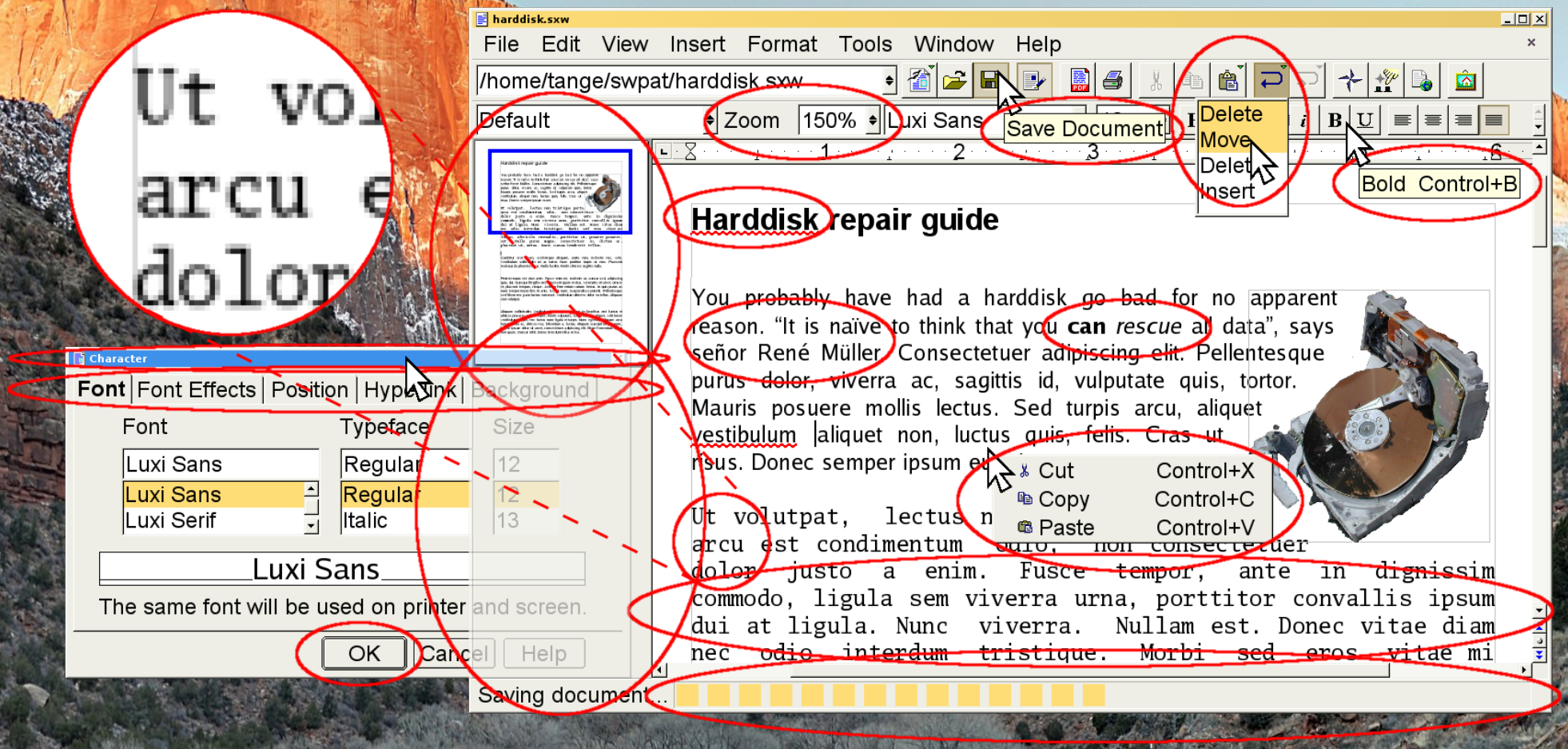

Eksempler på softwarepatenter:

Løbende stavekontrol

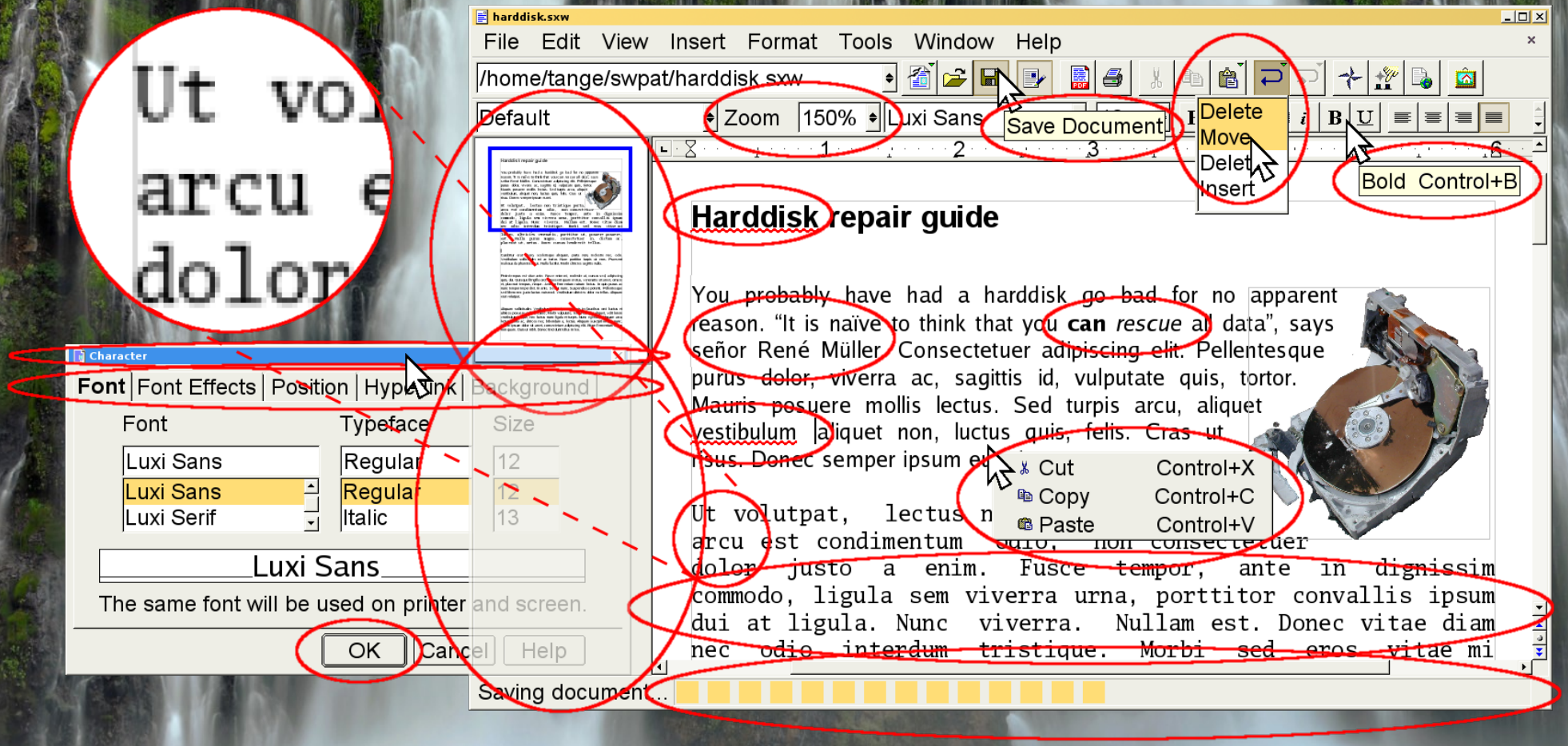

Patentliste

- EP281742: Stavekontrol af sammensatte ord
- EP214547 & EP772144 & EP693740: Fontudglatning
- EP665489: Aktiver fokus på “den rigtige” knap i et nyt vindue (f.eks OK)
- EP767419&EP349459 Bring vindue til front og gentegn den skjulte del
- EP689133: Faneblade
- EP349459: Aktiver vindue med museklik
- EP348031: Miniature navigator
- EP743605: Forstørrelse af text
- EP537100: Værktøjstip
- EP621528: Fortryd flere gange
- EP249293: Pop-up menu
- EP449322: Formattering af tekst ved tryk på tastatur (f.eks. CTRL-I)
- EP573262: Formattering af tekst med kontrolkode i dokumentet
- EP240909: Tekstbehandling med døde taster (f.eks ^ og `)
- EP394160: Progress bar
- EP205082: Lige højre margin ved at indsætte mellemrum
- EP262804: Stavekontrol efter hvert ord

Scan-to-email

- Advokatfirma har købt patentet på scan-to-email
- De afpresser nu mindre (ikke-IT) virksomheder 1000 $ pr ansat
- Sagen er amerikansk, men der er intet i vejen for at tilsvarende kunne ske i EU.

Hvem tjener på softwarepatenter

- Offentligt ansatte: Nej
- Supportere: Nej
- Driftsfolk: Nej
- Udviklere af "rugbrødssoftware": Nej
- Udviklere af software med patenterbare ideer
  - der ikke tager patent: Nej
  - der tager patent: Overtages af virksomheden
    - Virker dermed som konkurrenceklausul
- Projektledere: ligesom udviklere

Hvem tjener på softwarepatenter

- Patentbureaukratiet
- Virksomheder med mange patenter
  - IT-virksomheder
  - Advokatvirksomheder (scan-to-email)

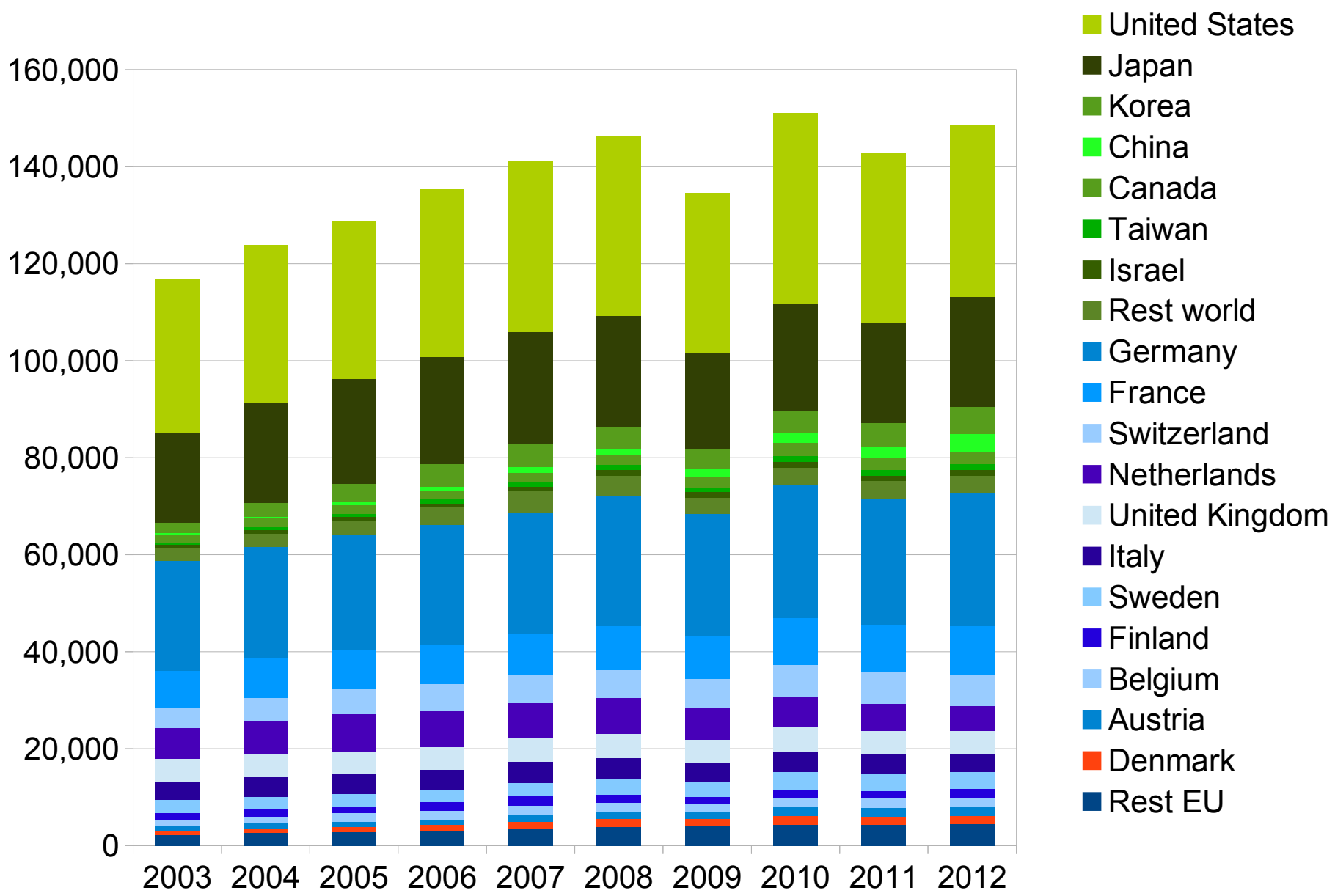
Applications at EPO
160,000
140,000
120,000
100,000
80,000
60,000
40,000
20,000
0
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
United States
Japan
Korea
China
Canada
Taiwan
Israel
Rest world
Germany
France
Switzerland
Netherlands
United Kingdom
Italy
Sweden
Finland
Belgium
Austria
Denmark
Rest EU

Hvem tror de tjener

- Virksomhed med få patenter:
  “Vi har patenteret hovedideen i vores software.”
  - Ja, men hvad med alle de andres patenter:
    Faneblade, procentbar, stavekontrol af sammensatte ord

    “De andres patenter er ugyldige.”

Hvem betaler - det er jo ikke gratis

- Alle os andre
  - Scan-to-email - betal 1000 USD/ansat
  - BladeEnc - må ikke udgive software
  - Pi-Web - vi lukker hvis vi skal betale 1000 kr/kunde

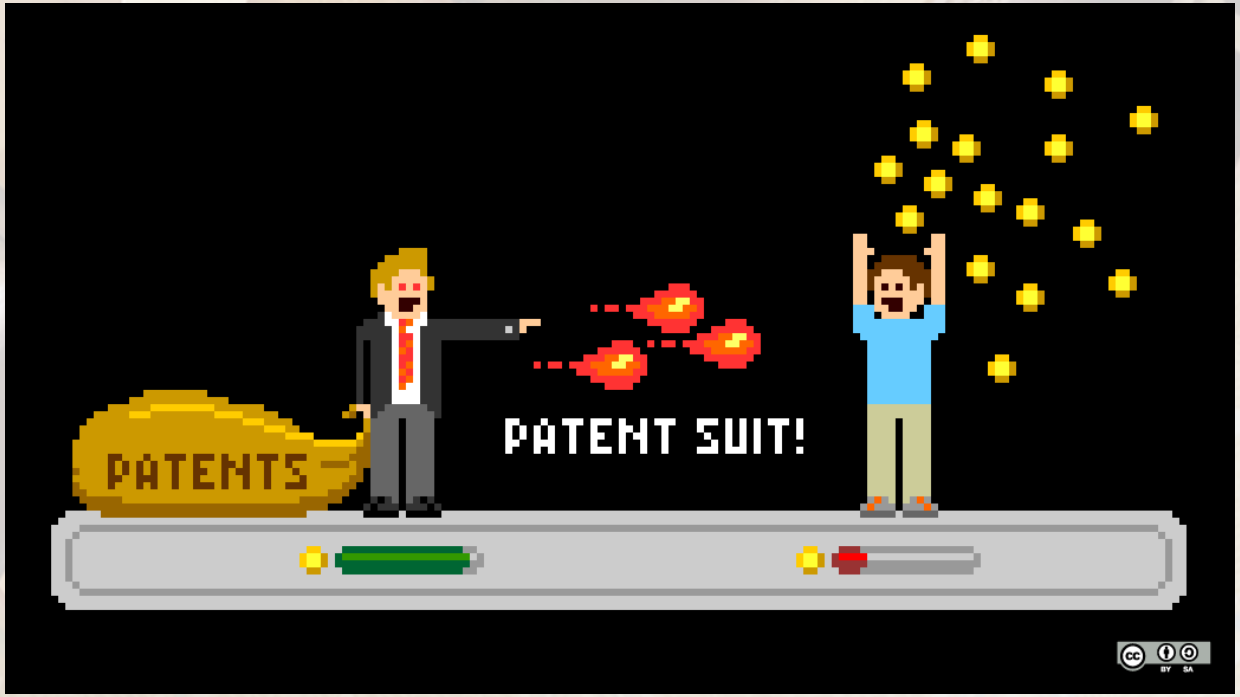

Manglende konkurrence

- Google og Apple bruger idag flere penge på patentkrigen end på udvikling
  - Her kan små virksomheder ikke være med
  - Er det den vej vi vil?

Innovation

Revolutionerende softwareideer fremkommet uden patenter

- World Wide Web
- websøgemaskiner
- 3D-spil
- webbank
- webmail
- webhoteller
- videotelefoni
- webforums
- spamfiltrering
- streaming af lyd og video
- public key kryptering

Andre brancher

- Medicin
  - Novo: Umuligt at udvikle et produkt for mindre end 1 mia for at udvikle et produkt.
  - Offentlige krav til godkendelse.
  - Salgsaftaler til hele verden.
- Software
  - Udvikling af det mindst tænkelige produkt: et par timer.
  - 10000 kr for PC
  - Internet giver distribution til hele verden.
- => Software er noget markant andet

Patentloven

- § 1. **Den, der har gjort en opfindelse**, som kan udnyttes industrielt, eller den, til hvem opfinderens ret er overgået, **har** i overensstemmelse med denne lov **ret til** efter ansøgning **at få patent på opfindelsen og derved opnå eneret til at udnytte den erhvervsmæssigt.** Opfindelser kan patenteres på alle teknologiske områder.
- Stk. 2. **Som opfindelser anses især ikke, hvad der alene udgør**

  1) opdagelser, videnskabelige teorier og matematiske metoder,

  2) kunstneriske frembringelser,

  3) planer, regler eller metoder for intellektuel virksomhed, for spil eller for erhvervsvirksomhed eller **programmer for datamaskiner**,

  4) fremlæggelse af information.

Patentbureaukratiet + regeringen siger:

Ingen softwarepatenter

- Stk. 2. Som opfindelser anses især ikke, hvad der alene udgør [...] programmer for datamaskiner, […].
- "**alene**" fortolkes af fortalere som: Software i apparater er OK. F.eks. ABS-bremser. De kalder dette *Computer Implemented Inventions.*
- Men fortalerne glemmer at nævne faneblad, progressbar og stavekontrol af sammensatte ord også er udstedt som *Computer Implemented Inventions.*
- Fortolkningen er vigtig.

- Deres definition af softwarepatenter er: patenter på software, der ikke kører på udstyr (f.eks. software på en CD, der ligger på hylden)
- Samme problem med gener

Folkeafstemning

- EU-patentet medfører EU-patentdomstolen
- EU-patentdomstolen medfører suverænitetsafgivelse
- Suverænitetsafgivelse medfører folkeafstemning (hvis 1/6 af folketinget er imod)

EU-patentet

- Ide: Fælles regler, ansøg eet sted
  - Fælles regler kræver fælles fortolkning derfor fælles domstol
- Men ikke just en enhed...

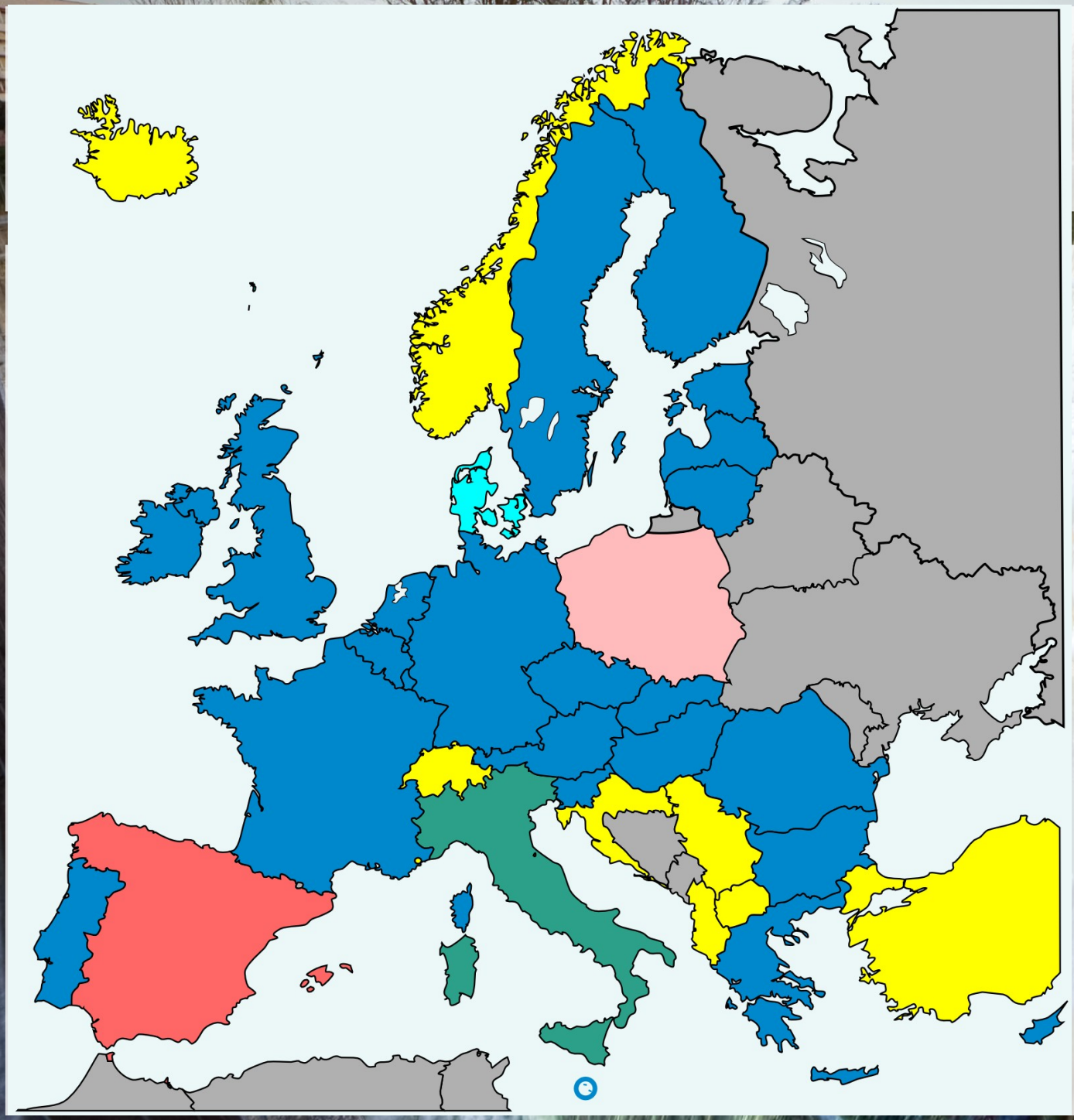

EU : EUpatent+domstol

EU: domstol

DK: patent ?domstol

EU: patentsamarbejde

EPO,Ikke EU

Ikke EPO, ikke EU:

Hvor mange ansøgninger skal udfyldes?

- Patent i alle EPO medlemslande opnås ved
  - Idag:
    - EP-patent med 38 nationale oversættelser og gebyrer
  - Med EU-patentet
    - EU-patent (24-25 lande)
    - + EP-patent med 13-14 nationale oversættelser og gebyrer
- Besparelse: 200.000 kr/patent
  - Uanset om DK er med

Antal patenter

- Idag:
  EP-patenter: ca. 60.000/år
  - Med virkning i DK: ca. 6.000/år
  - Fra danske virksomheder: 700/år
- Med EU-patentet:
  - Hvis DK er med: Alle (sikkert 50-60.000)
  - Hvis DK ikke er med: sikkert fortsat 6.000/år
  - Forskel: Ca. en faktor 10

EU-patentdomstolen

- Befolket af patentbureakratiet
  - Har interesse i at udvide deres forretningsområde
    - Softwarepatenter bedste bevis på det
    - EPO er gået fra en praksis, hvor de ikke tillod softwarepatenter, til idag at tillade patenter på flytbare faneblade, indkøbskurv og stavekontrol af sammensatte ord
- Ingen appel til højesteret eller EU-domstolen
  - Dette er suværenitetsafgivelsen

Hvad sker der hvis Danmark stemmer 'nej'?

- Danske virksomheder kan stadig udtage EU-patenter
  - Skal patentet også gælde i DK betales 6000-10000 kr/patent
    - 700 patenter * 10000 kr/patent = 2 gennemsnitlige fuldtidsstillinger
- Danske, polske, spanske, norske, islandske, schweiziske, tyrkiske domstole får lejlighed til at bedømme EPO's praksis for udstedelse af patenter.
- EPO kan blive nødt til at tage hensyn til disse uafhængige domstole, dvs ændre EPO's praksis.
  - Jævnfør Oliver Brüstle vs. Greenpeace

De vigtigste argumenter:

Ingen generel ankemulighed

- EU-Patentdomstolen er hverken under den generelle EU-domstol eller Højesteret, men befolket af patentbureaukrater
  - Dommere på 6 års kontrakter
    - Hvad skal de lave bagefter?
- Eneste ankemulighed er det interne ankekammer

De vigtigste argumenter:

Kun en fordel for 0.2%

- Kun 0.2% af Danmarks 300.000 virksomheder udtager europæiske patenter. De får besparelsen på 6000-10000 kr/patent.
  - EU-patentet giver til sammenligning en besparelse på ca. 200.000 kr/patent – selv hvis vi står udenfor
  - Blandt de 0.2% er Mærsk, TDC, SAS: Stor omsætning, få patenter
- 99.8% af virksomhederne får kun ulemperne: herunder risiko for at skulle betale for 10 gange flere patenter i bl.a. software, som de benytter og som de har betalt for.
  - Forsikring mod dette: > 10.000 EUR/år
- Budget uden udgiftsiden
  - Erhvervsministeren vil sige hvormange arbejdspladser indtægtssiden skaber – og slet ikke hvormange udgiftssiden koster

De vigtigste argumenter:

Hvorfor ikke vente?

- Vi aner ikke hvor stor risikoen er
  - Forsikringspræmien indikerer, at den er anseelig
- Vi kan (lige som med Euroen) stå uden for i en periode og finde ud af det
  - Danmark blokerer ikke for oprettelsen

Haiku

- Japansk digtform - 5-7-5
- Bruges bl.a. af EU's præsident (Van Rompuy)

Er du i tvivl om
EU-Patentdomstolen?
'Nej' kan gøres om

STEM!

- Historisk EU valgdeltagelse: 60%
- 4 mio stemmeberettigede
- Et gyldigt nej:
  - 30% af stemmeberettigede = 1.2 mio stemmer
    - Eks: Hvis valgdeltagelsen bliver 29% og alle stemmer nej, bliver det et ja.
  - Flertal
  - Bliver du hjemme tæller det som en ja-stemme
- Husk dine Facebook venner kan brevstemme
  - Pas/kørekort på ethvert borgerservicecenter
  - Kan ordnes i frokostpause eller på vej hjem
  - Kan ændres, hvis man ombestemmer sig

Kilder og uddybning
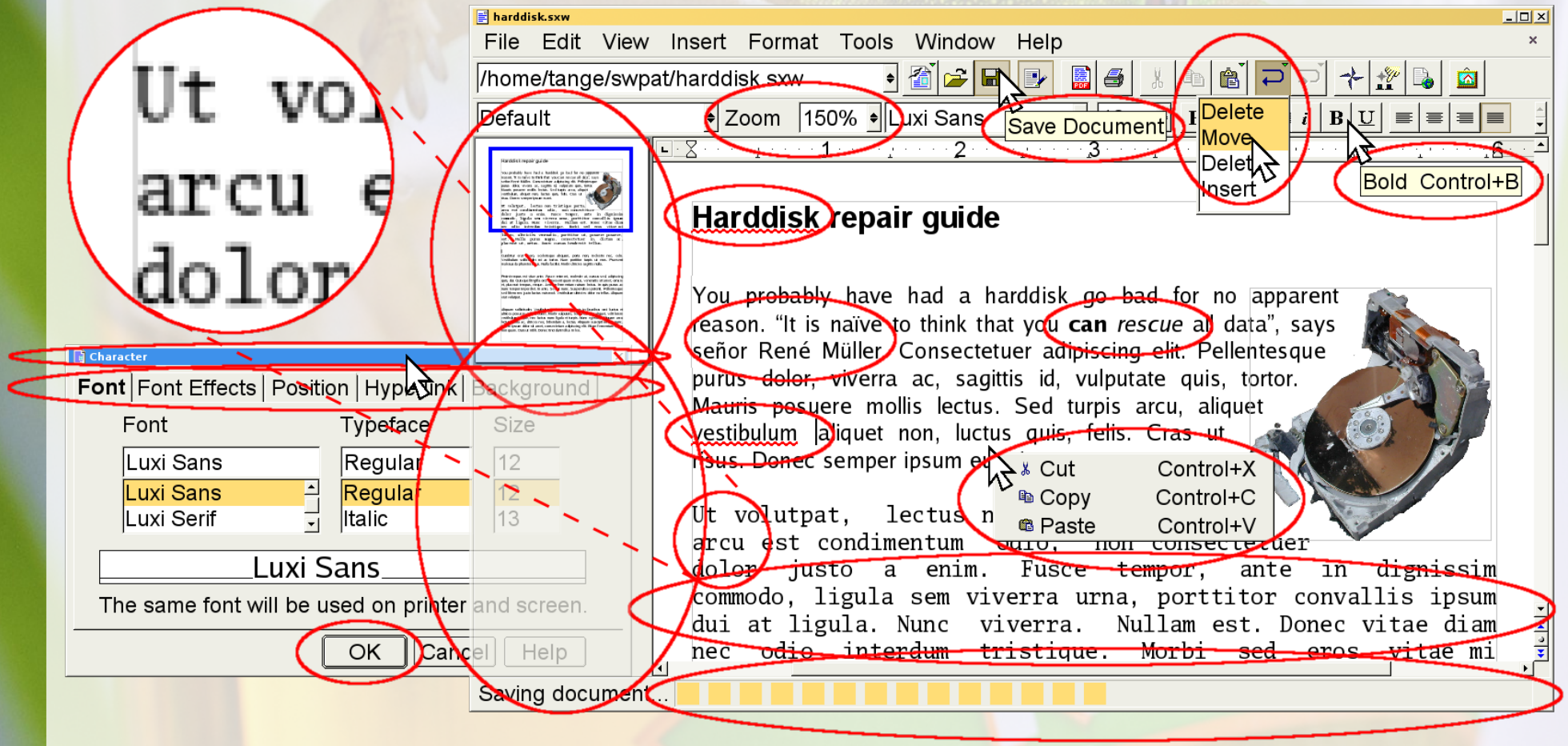
- Se: http://pi.dk/8 og http://ole.tange.dk/swpat